

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ERITYISEN TUEN ARVIOINTI

Hyvä koulutuksen järjestäjä

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi vuosina 2020–2021 erityisen tuen järjestämistä ammatillisessa koulutuksessa. Arviointi tuottaa tietoa erityisen tuen järjestelyistä ja niiden toimivuudesta, kuten tuen tarpeiden tunnistamisesta, tuen ja ohjauksen muodoista, tuen saataavuudesta ja saavutettavuudesta sekä arvioinnin mukauttamisen ja ammattitaitovaatimuksista poikkeamisen käytännöistä.

Arvioinnin kohderyhmään kuuluvat ne ammatillisen koulutuksen järjestäjät, joilla on ollut erityisen tuen päätöksen saaneita opiskelijoita perustutkinnossa, ammattitutkinnossa tai erikoisammattitutkinnossa suorittamassa tutkinnon osaa tai koko tutkintoa vuosina 2019 tai 2020. Vaativa erityinen tuki ei kuulu arvioinnin piiriin.

Erityisen tuen järjestämisestä ammatillisessa koulutuksessa ei ole arvioitu aikaisemmin omana kokonaisuutenaan. Tämä arviointi tuottaa tärkeää tietoa erityisen tuen järjestämisen vahvuuksista ja kehittämiskohteista, jota niin koulutuksen järjestäjät kuin opetushallinto ja päätöksentekijät voivat käyttää toiminnan kehittämisen tukena.

Erityisen tuen järjestämisen arviointi on osa laajempaa yksilöllisten opintopolkujen arviointikokonaisuutta, joka toteutetaan vuosina 2020–2023. Yksilöllisten opintopolkujen arviointikokonaisuus tuottaa tietoa henkilökohtaistamiseen, osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen sekä ohjaukseen liittyvien käytäntöjen toimivuudesta sekä opiskelijoiden valinnan mahdollisuuksien toteutumisesta.

Arvioinnin tietolähteet ja tiedonkeruu

Karvi käyttää erityisen tuen järjestämisen arvioinnissa ensisijaisina tietolähteinä opiskelijoilta, koulutuksen järjestäjiltä ja henkilöstöltä kerättävää tietoa ja tilastoaineistoja.

Opiskelijoihin kohdistuva tiedonkeruu

Osana erityisen tuen arviointia on tärkeää selvittää opiskelijoiden kokemuksia tuen toteutumisesta ja siitä, miten tuki vastaa opiskelijoiden tarpeita. Erityisen tuen päätöksen saaneilta opiskelijoilta kerätään tietoa haastatteluilla marras-joulukuussa 2020. Opiskelijahaastatteluja toteutetaan 12 järjestäjän oppilaitoksissa eri puolilla Suomea. Haastatteluissa käsitellään opiskelijoiden kokemuksia erityisestä tuesta, opinnoista, opetuksesta ja ohjauksesta.

Haastattelut ovat täysin luottamuksellisia eikä esimerkiksi opiskelijoiden henkilötietoja kirjata muistiin. Arvioinnin loppuraportissa haastattelujen tulokset raportoidaan niin, ettei niistä voi tunnistaa opiskelijaa tai hänen oppilaitostaan.

Haluaisimme haastatella teidän oppilaitoksenne erityisen tuen päätöksen saaneita opiskelijoita, jotka suorittavat ammatillista perustutkintoa tai ammattitutkintoa. Ammatilliseen koulutuksen valmentavassa koulutuksessa (VALMA) opiskelevat opiskelijat eivät kuulu tämän arvioinnin kohderyhmään.

Haastattelujen toteutuksessa tarvitsemme teidän apuanne.

- Toivomme voivamme haastatella yhteensä 5 opiskelijaa, jotka ovat saaneet erityisen tuen päätöksen.
- Saadaksemme mahdollisimman monipuolisen kuvan erityisen tuen järjestämisestä opiskelijoiden näkökulmasta olemme kiinnostuneita haastattelemaan erilaisia opiskelijoita. Toivomme teidän pyytävän haastateltaviksi opiskelijoita:
 - joilla on erilaisia syitä erityisen tuen tarpeeseen.
 - jotka suorittavat eri perustutkintoja eri koulutusaloilta. Jos oppilaitoksessanne on ammattitutkintoa suorittavia erityisen päätöksen saaneita opiskelijoita, olemme kiinnostuneita haastattelemaan myös heitä.
 - jotka ovat eri vaiheessa opintojaan.
 - jotka ovat eri sukupuoliä.
- Haastattelut ovat ensi sijassa yksilöhaastatteluja. Mikäli opiskelijat niin toivovat, voidaan haastattelut toteuttaa myös pienissä, 2–3 hengen ryhmissä, mikäli se on terveysturvallisuus huomioiden mahdollista. Haastatteluissa saattaa tulla esiin asioita, jotka kuuluvat yksityisyyden suojan piiriin, kuten syy erityiseen tukeen haastateltavan kohdalla.
- Haastattelut kestävät n. 30 minuuttia.
- Yhteyshenkilölle toimitetaan ennen haastatteluja haastatteluteemat, jotta hän voi käydä ne ennakkoon läpi haastateltavien kanssa.
- Karvin asiantuntijat toimivat haastattelijoina ja tekevät muistiinpanot haastatteluista. Opiskelijoille tuttu oppilaitoksen edustaja voi olla läsnä haastattelutilanteessa, mikäli opiskelija tarvitsee apua.
- Karvin asiantuntijat osallistuvat haastatteluun etänä Microsoft Teams:in kautta. Suosittelemme, että opiskelijat osallistuisivat haastatteluun oppilaitoksen tiloista, mikäli se terveysturvallisuus huomioiden on mahdollista. Tarvittaessa on kuitenkin mahdollista, että myös opiskelijat osallistuvat haastatteluun etänä esim. kotoaan.
- Mikäli opiskelijan tilanteesta johtuen arvioitte, ettei haastatteluun osallistuminen ole mahdollista, voi opiskelija vastata lyhyeen, avokysymyksistä koostuvaan kyselyyn.

Toivomme teidän arvioinnin yhteyshenkilönä

- valitsevan oppilaitoksestanne haastateltavat opiskelijat ja ottavan yhteyttä Taneli Vuojukseen (etunimi.sukunimi@karvi.fi, puh. 029 533 5564) viimeistään 3.11.2020 haastatteluajankohtien sopimiseksi marras-joulukuulle 2020.
- käyvän ennen haastatteluja läpi haastatteluteemat opiskelijoiden kanssa.
- välittävän Teams-linkit opiskelijoille. Opiskelijoiden yhteystietoja ei toimiteta Karviin.

Opiskelijahaastatteluihin liittyvissä kysymyksissä pyydämme olemaan ensi sijassa yhteydessä Taneli Vuojukseen: etunimi.sukunimi@karvi.fi, puh. 029 533 5564.

Koulutuksen järjestäjiin ja opetus- ja ohjaushenkilöstöön kohdistuva tiedonkeruu

Koulutuksen järjestäjiltä ja henkilöstöltä kerätään tietoa sähköisellä kyselyllä alkuvuodesta 2021. Kysely lähetetään teille viikolla 2/2021. Lähetämme koulutuksen järjestäjille marraskuun 2020 lopussa lisätietoa kyselystä. Järjestäjä vastaa kyselyn toteuttamisesta oppilaitoksessaan/oppilaitoksissaan.

Lisätietoja arviointihankkeesta

Arviointineuvos Jani Goman, etunimi.sukunimi@karvi.fi, puhelin 029 533 5505

Arviointiasiantuntija Raisa Hievanen, etunimi.sukunimi@karvi.fi, puhelin 029 533 5542

Arviointisuunnittelija Taneli Vuojus, etunimi.sukunimi@karvi.fi, puhelin 029 533 5564 (opiskelija-haastatteluihin liittyvät kysymykset)

Lisäksi lisätietoja arvioinnista päivitetään säännöllisesti hankkeen [verkkosivuille](#).

Erityisen tuen kehittämisen kannalta opiskelijoiden, koulutuksen järjestäjien sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön aktiivinen osallistuminen arviointiin on tärkeää. Kiitos panoksestanne!

